

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „БИЗНЕС, ИНВЕСТИЦИИ, НЕДВИЖИМИ ИМОТИ“

Приета от ФС протокол № 11/ 25.04.2024 г.

Приета от КС протокол № 11/ 16.04.2024 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „МЕСТНО САМОУПРАВЛЕНИЕ И БИЗНЕС“

ЗА СПЕЦ: „Бизнес икономика“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: II; СЕМЕСТЪР: 4

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Божидар Чапаров)

2.
(гл. ас. д-р Севдалина Христова)

Ръководител катедра:
„Бизнес, инвестиции, недвижими имоти“ (доц. д-р Тодор Райчев)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина „Местно самоуправление и бизнес“ предоставя на студентите необходимите знания за същността, структурата и функциите на местните власти в България. В обхвата на дисциплината са включени теми (теоретико-приложни и проблемни) по въпроси, отнасящи се до: формирането и характеристиката на административните и неадминистративните териториални общности в България, тяхното функциониране като основни и интегрирани териториални единици на местното самоуправление; механизмите и моделите на общинското самоуправление; местната администрация и нейната икономическа, социална, екологична, устройствена и инвестиционна политика; взаимодействието между органите на местните власти и бизнеса и др.

Целта на дисциплината е чрез систематизираното поднасяне на теоретични въпроси и решаването на практически казуси по посочените въпроси и проблеми на местното самоуправление и бизнеса да се формира такива конкретни умения, които са необходими за професионалната реализация на студентите като специалисти в различни икономически и административни отдели на общината и в органите на местното самоуправление, както и да се формират умения за ефективно взаимодействие между бизнеса и местните власти.

Съгласно препоръката на Съвета на Европейския съюз от 22 май 2018 г. в хода на обучението по дисциплината се прилагат и развиват следните ключови компетентности:

- цифрова – група 4. Способност за работа с електронната система за сигурно електронно връщане, системите за е-услуги на общините с цел решаване на различни проблеми в контекста на ползването на предлаганите от местните власти административни услуги за граждани и бизнеса;

- предприемаческа – група 7. Развиване на аналитичност, умения за работа в екип, осведоменост за социално-икономически тенденции и способност за анализ на икономически показатели в контекста на икономическите функции на местните власти, стратегиите за местно икономическо развитие и предоставяните от общините административни услуги.

Дисциплината има хибриден характер, тъй като комбинира различни методи на обучение и използва различни ресурси за учене. Провеждат се традиционни лекции за представяне на теоретичните аспекти на местното самоуправление и неговото взаимодействие с местния бизнес, и интерактивни упражнения, по време на които се обсъждат казуси от реалния живот, решават се проблеми и се анализират реални ситуации от практиката. По дисциплината са налични електронни учебни материали, публикувани в платформата за електронно обучение eLearn, които дават възможност за по-голяма гъвкавост за самостоятелното изучаване от студентите на отделните тематични единици по дисциплината.

Интердисциплинарният подход е широко застъпен предвид факта, че дисциплината включва познания от няколко предметни области. С цел по-широко и задълбочено разбиране на връзката между местното самоуправление и бизнеса се комбинират знания с икономически, социологически, правен и административен характер. Интердисциплинарният подход при изучаването на „Местно самоуправление и бизнес“ е от съществено значение за разбирането на сложните взаимоотношения между публичния и частния сектор в местната общност и за разработването на стратегии за стимулиране на икономическото развитие и устойчивостта на бизнеса.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. ТЕРИТОРИАЛНИТЕ ОБЩНОСТИ В БЪЛГАРИЯ - ФОРМИРАНЕ И РАЗВИТИЕ		3	2	
1.1	Същност и функции на териториалните общности на регионално и местно равнище			
1.2	Административно-териториални общности. Характеристика на общината като основна административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление			
1.3	Интегрирани структури на местното самоуправление - съставни административно-териториални единици			
1.4	Връзка и взаимозависимост между административно-териториалното устройство и местното самоуправление			
ТЕМА 2. СЪЩНОСТ, ХАРАКТЕРНИ ЧЕРТИ И ФУНКЦИИ НА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ В Р БЪЛГАРИЯ САМОУПРАВЛЕНИЕ		3	4	
2.1	Предпоставки и фактори за формиране и функциониране на местното самоуправление в териториалните общности			
2.2	Същност и определение за местно самоуправление			
2.3	Държавно управление, местно управление и самоуправление			
2.4	Характеристика на местното самоуправление в България –необходими условия, принципи, функции			
2.5	Взаимоотношения между централната, регионалната и местната власти за насърчаване местното икономическо развитие			
ТЕМА 3. НЕАДМИНИСТРАТИВНИ ТЕРИТОРИАЛНИ ОБЩНОСТИ - ОСНОВНИ И ИНТЕГРИРАНИ СТРУКТУРИ НА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ		3	3	
3.1	Същност и форми на междуобщинското и междурегионално сътрудничество в европейските страни и България			
3.2	Характеристика и структура на основните неадминистративни общности в България			
3.3	Териториално сътрудничество (трансгранично, междурегионално и транснационално) между териториалните общности			
ТЕМА 4. ОБЩНСКИ СЪВЕТ КАТО ОРГАН НА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ, ФОРМИРАЩ ИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛИТИКА НА ОБЩИНАТА		3	4	
4.1	Конструиране, организационна структура и механизъм на функциониране на общинския съвет			
4.2	Функции, компетенции (правомощия) и актове на общинския съвет			
4.3	Политики на общинския съвет за устойчиво икономическо развитие на териториалните общности			
4.4	Участие на гражданите и неправителствените организации при формиране политиката за устойчиво икономическо развитие на общината			
ТЕМА 5. КМЕТЪТ И ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ, ПОДПОМАГАЩИ И НАСЪРЧАВАЩИ БИЗНЕСА		3	3	
5.1	Кметът като орган на изпълнителната власт в общината и взаимоотношения му с общинския съвет относно реализацията на стратегии и политики за устойчиво развитие			
5.2	Структура и функции на общинската администрация			

5.3	Информационно осигуряване и административно обслужване на бизнеса			
5.4	Административни услуги, предоставяни от общините за бизнеса			
ТЕМА 6. КОМУНИКАЦИЯ НА ОРГАНИТЕ НА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ С БИЗНЕСА		3	3	
6.1	Осигуряване на достъп до обществена информация от органите на местно самоуправление на бизнеса			
6.2	Подходи и методи за повишаване на прозрачността в работата на органите на местно самоуправление			
6.3	Общинска комуникационна стратегия като инструмент за открито и прозрачно местно самоуправление			
ТЕМА 7. СОБСТВЕНОСТТА И ФИНАНСИТЕ НА ОБЩИНИТЕ В ПОДКРЕПА НА МЕСТНИЯ БИЗНЕС		3	3	
7.1	Стратегическо и оперативно управление на общинската собственост			
7.2	Механизми и форми на взаимодействие на органите на местното самоуправление с бизнеса при управление на общинската собственост			
7.3	Местни финанси - бюджет, приходи и разходи на общините			
7.4	Създаване на условия за развитие на бизнеса чрез ефективна финансова политика			
ТЕМА 8. ИНВЕСТИЦИОННАТА ПОЛИТИКА НА ОБЩИНИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА МЕСТНАТА ИКОНОМИКА		3	3	
8.1	Икономически функции и дейности на общината. Местна и общинска икономика			
8.2	Общинска инвестиционна политика. Публично-частното партньорство като ефективен инструмент за взаимодействие с бизнеса			
8.3	Подходи и инструменти за повишаване на инвестиционната привлекателност на общината и привличане на инвеститори			
ТЕМА 9. МЕСТНО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ		3	3	
9.1	Концептуална рамка на местното икономическо развитие			
9.2	Разработване и изпълнение на стратегии за местно икономическо развитие			
9.4	Добри практики за стимулиране на предприемачество и създаване на заетост на местно ниво			
ТЕМА 10. ЕВРОПЕЙСКИ ИНСТИТУЦИИ И ЕВРОПЕЙСКИЯТ ОПИТ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА МЕСТНОТО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ		3	2	
10.1	Европейски институции по местно самоуправление и местно икономическо развитие			
10.2	Допри практики на регионалните и местни власти в Европа за подпомагане на бизнеса и възможностите им за приложение в България			
10.3	Осъществяване на местни политики и дейности чрез проекти, финансиране от Европейски програми			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Тест	1	30
1.2.	Проучване на местна административна услуга	1	20
1.3.	Казус	1	20
Общо за семестриалното оценяване:		3	70
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	50
Общо за сесийното оценяване:		1	50
Общо за всички форми на контрол:		4	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Даскалова, Татяна (2022) Местно самоуправление, София: Изд. комплекс УНСС.
2. Христова, Севдалина (2019) Местно самоуправление и управление, Варна: Знание и бизнес.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Великова, Мария (2008) Местно самоуправление и управление, Варна: Унив. изд. на ВСУ Черноризец Храбър.
2. Великова, Мария (2008) Политики и практики в местното самоуправление, Варна: Унив. изд. на ВСУ Черноризец Храбър.
3. Закон за административно-териториалното устройство на Република България Обн. ДВ. бр.63 от 14.07.1995 г. с посл. изм. и доп.
4. Закон за местното самоуправление и местната администрация Обн. ДВ. бр.77 от 17.09.1991 г. с посл. изм. и доп.
5. Монеv, Петко (2013) Местно управление и самоуправление, Варна: Унив. изд. Наука и икономика.
6. Славова, Мария (2019) Местното самоуправление и местната администрация, София: Унив. изд. Св. Климент Охридски.
7. Стефанова, Милена (2021) Местна власт и местно самоуправление, София: Унив. изд. Св. Климент Охридски.